

Minister Klimatu i Środowiska

DOZE-I.050.16.2024.AJ
3286134.13033610.10523899
Warszawa, 08-08-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT3642 Pana Posła Macieja Małeckiego w sprawie wsparcia przez rząd rozwoju przydomowych instalacji fotowoltaicznych, proszę o przyjęcie poniższego stanowiska w odniesieniu do kwestii w niej poruszonych.

1. Działania mające na celu wsparcie Polaków w realizacji inwestycji w mikroinstalacje prosumenckie podjęte przez Ministra Klimatu i Środowiska, po 13 grudnia 2023 roku.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zaprezentowało korzystne rozwiązania prawne dla prosumentów w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD41), dalej projekt UD41, który został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów w dniu 8 kwietnia 2024 r. Jego przyjęcie przez parlament planowane w drugiej połowie 2024 r., co będzie także uzależnione od tempa prac parlamentarnych.

W ramach prac nad projektem UD41 przygotowano propozycje zmiany zasad rozliczenia prosumentów funkcjonujących w systemie net-billing. Zmiany te mają na celu zwiększenie opłacalności inwestycji w mikroinstalacje prosumenckie. Zakłada się utrzymanie możliwości rozliczania w oparciu o rynkową miesięczną cenę energii elektrycznej (RCEm) prosumentów, którzy wytworzyli i wprowadzili do sieci energię elektryczną po raz pierwszy do dnia 1 lipca 2024 r. Przedmiotowa propozycja adresuje kwestię ceny minimalnej, która w układzie miesięcznym chroni dotychczasowych prosumentów przed niskimi cenami za energię wprowadzaną do sieci. Omawiana grupa prosumentów będzie jednak mogła, składając stosowne oświadczenie do sprzedawcy energii, zmienić sposób rozliczeń na rozliczenie w oparciu o rynkową godzinową cenę energii elektrycznej (RCE). Zachętą do rozliczenia się prosumentów w oparciu o RCE będzie możliwość zwiększenia wartości zwrotu niewykorzystanych przez prosumenta środków za wprowadzoną do sieci energię elektryczną w okresie kolejnych 12 miesięcy (tzw. nadpłaty), zapisanych na depozycie prosumenckim do 30%. Jeżeli natomiast prosument zdecyduje się nadal stosować sposób rozliczeń oparty o RCEm, to wysokość jego nadpłaty nie ulegnie podwyższeniu i jak dotychczas będzie wynosić do 20% wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Dodatkowo zakłada się wprowadzenie modyfikacji mechanizmu rozliczeń prosumentów w systemie net-billing poprzez zwiększenie wartości depozytu prosumenckiego dotyczącego danego miesiąca kalendarzowego o współczynnik korekcyjny 1,23 i jej przyporządkowanie do konta prosumenckiego w kolejnym miesiącu kalendarzowym. W efekcie wzrośnie opłacalność rozliczeń w systemie net-billing, poprzez zmniejszenie różnicy między rynkową ceną energii dla prosumenta energii odnawialnej, a oferowaną stawką z taryfy operatora.

Projekt ten zakłada również zmiany w art. 4c ust. 9 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o *odnawialnych źródłach energii* (Dz.U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.) poprzez uregulowanie sposobu rozliczenia nadwyżek energii z systemu net-metering. Zgodnie z propozycją zawartą w projekcie, w przypadku zmiany systemu rozliczania wprowadzonej energii elektrycznej do sieci z systemu net-metering na net-billing, do konta prosumenta zostanie doliczona wartość energii elektrycznej wytworzonej i niezużytej przez prosumenta energii odnawialnej lub prosumenta zbiorowego energii odnawialnej, który korzystał z rozliczenia w systemie net-metering. Wartość tej energii będzie ustalana na podstawie średniej miesięcznej ceny rynkowej obowiązującej dla miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym prosument kończy rozliczanie się w oparciu o system rozliczeń net-metering. Uregulowanie tej kwestii pozwoli na sprawiedliwą zmianę systemu rozliczania.

Projekt przewiduje także zwiększenie poziomu korekty danych pomiarowych w odniesieniu do rozliczenia ceny RCEm przez kolejne 12 miesięcy po miesiącu rozliczeniowym, która jest stosowana w przypadku zmiany danych wykorzystywanych do ustalenia cen energii elektrycznej, wynikającej z korekt przekazywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub inne podmioty. Proponowane w projekcie zwiększenie progu korekcji z 0,1% do 2% spowoduje redukcję liczby koniecznych korekt w rozliczeniach prosumentów ze spółkami obrotu. W efekcie system rozliczeń będzie bardziej zrozumiały dla prosumentów.

Projekt został zamieszczony na stronie internetowej Rządowego Procesu Legislacyjnego pod adresem: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12385801>. Obecnie zakończył się etap uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania tego projektu.

W dniu 8 lipca 2024 r. do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów został wpisany również projekt ustawy o *zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw* (UD89), który przewiduje modyfikację w art. 7 ust. 8d¹² ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo Energetyczne* (Dz.U. z 2024 r. poz. 266). Proponowane rozwiązanie zakłada, że przy przyłączeniu mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej, moc zainstalowanego magazynu nie będzie wliczana do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, z zastrzeżeniem dwóch warunków. Po pierwsze, moc zainstalowanego magazynu nie może przekraczać 2,2-krotnej wartości mocy zainstalowanej mikroinstalacji. Po drugie, łączna moc wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej musi być mniejsza niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji. Ten warunek musi zostać potwierdzony przez złożenie oświadczenia odbiorcy na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii.

Celem tej zmiany jest umożliwienie prosumentom montażu magazynów energii o większej pojemności i tym samym zwiększenie autokonsumpcji produkowanej przez nich energii elektrycznej. Planowany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów to III kwartał 2024 r.

Mając na celu wsparcie Polaków w realizacji inwestycji w mikroinstalacje prosumenckie Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił program Moja Elektrownia Wiatrowa. Celem tego programu jest rozwój energetyki prosumenckiej poprzez wspieranie zakupu i montażu przydomowych siłowni wiatrowych oraz towarzyszących im magazynów energii. Wnioski do programu można składać do 16 czerwca 2025 roku lub do wyczerpania środków. Program oferuje dofinansowanie na zakup i montaż mikroinstalacji wiatrowych dla potrzeb budynków mieszkalnych, służących zaspokajaniu własnych potrzeb energetycznych, takich jak turbina wiatrowa o zainstalowanej mocy elektrycznej nie mniejszej niż 1 kW oraz nie większej niż 20 kW wraz z osprzętem niezbędnym do prawidłowego działania mikroinstalacji, a także na zakup i montaż towarzyszących

magazynów energii o pojemności co najmniej 2 kWh dla ww. mikroinstalacji. Wnioskujący może uzyskać dofinansowanie do 50% wartości ww. kosztów kwalifikowanych.

Obecnie trwa także proces uruchomienia szóstej edycji programu Mój Prąd, który wesprze osoby fizyczne w inwestycjach w instalacje fotowoltaiczne, magazyny energii elektrycznej oraz magazyny ciepła. Budżet tej edycji programu wynosi 400 mln zł. Wsparcie ma na celu obniżenie rachunków za prąd oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez obywateli. Nabór wniosków planowany jest w okresie od 2 września do 20 grudnia 2024 r., lub do wyczerpania środków.

Potencjalni prosumenci mogą także korzystać z dofinansowania w ramach programu Agroenergia, który koncentruje się na sektorze rolniczym, oferując dofinansowanie na instalacje fotowoltaiczne, wiatrowe, pompy ciepła, biogazownie rolnicze oraz elektrownie wodne wraz z magazynami energii. Beneficjentami są rolnicy posiadający gospodarstwa o powierzchni od 1 ha do 300 ha. Program realizowany będzie do 2027 roku, a umowy będzie można podpisywać do końca 2025 roku.

Dla potencjalnych zainteresowanych montażem mikroinstalacji jest dostępna także oferta wsparcia w ramach programu Czyste Powietrze. Celem programu jest modernizacja systemów grzewczych, ocieplenie budynków, wymiana okien i drzwi, a także montaż systemów wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz paneli fotowoltaicznych. Beneficjenci mogą ubiegać się o dotacje, dotacje z prefinansowaniem, a także dotacje na częściową spłatę kredytu bankowego. Program oferuje wsparcie finansowe, którego wysokość zależy od poziomu dochodów wnioskodawców. Dofinansowanie dostępne jest dla właścicieli i współwłaścicieli budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wydzielonych lokali mieszkalnych. Maksymalne kwoty dofinansowania sięgają 135 000 zł w przypadku kompleksowej termomodernizacji, które także obejmują koszty audytu energetycznego.

Powyższe działania Ministerstwa Klimatu i Środowiska mają na celu rozwój energetyki prosumenckiej poprzez regulacje prawne wspierające produkcję własnej zielonej energii, a także instrumenty wsparcia, zwiększające opłacalność inwestycji we własne instalacje wytwarzające energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii.

2. Liczba i moc producenckich instalacji fotowoltaicznych zainstalowanych w poszczególnych latach od 2015, a dla 2024 roku za okres od 1 stycznia do 30 czerwca oraz dynamiki wzrostu ww. wartości w relacji do miesiący poprzedniego roku.

Liczba i moc mikroinstalacji prosumenckich w latach 2015-2024 z analizą dynamiki wzrostu prezentuje poniższa tabela, która została opracowana na podstawie danych Agencji Rynku Energii¹ (ARE) i Urzędu Regulacji Energetyki² (URE).

Rok	Moc (MW)	Liczba instalacji	Dynamika wzrostu (moc instalacji) r/r	Dynamika wzrostu (liczba instalacji) r/r
-----	----------	-------------------	---------------------------------------	--

¹ Źródło danych: <https://www.are.waw.pl/badania-statystyczne/wynikowe-informacje-statystyczne#informacja-statystyczna-o-energii-elektrycznej>

² Źródło danych: <https://www.ure.gov.pl/download/9/7902/Sprawozdanie2015.pdf>

2015 (URE)	33	4 504	-	-
2016 (ARE)	102	16 173	209%	259%
2017 (ARE)	183	43 365	79%	168%
2018 (ARE)	342	54 214	87%	25%
2019 (ARE)	992	154 426	189%	185%
2020 (ARE)	3 006	457 598	203%	196%
2021 (ARE)	5 860	845 505	95%	85%
2022 (ARE)	8 777	1 193 353	50%	41%
2023 (ARE)	10 678	1 383 476	22%	16%
2024 (do 31.05) (ARE)	11 267	1 438 319	5,5%*	4%*

*Dynamika dla 2024 roku obliczona na podstawie danych do maja w odniesieniu do pełnego roku 2023.

Dane przedstawione w tabeli wskazują na dynamiczny rozwój sektora mikroinstalacji prosumenckich w Polsce w ostatnich latach. Początkowo obserwowano gwałtowny wzrost, zarówno pod względem mocy instalacji, jak i liczby prosumentów, co wskazuje na duże zainteresowanie oraz efektywność polityk wsparcia energii odnawialnej. W kolejnych latach, choć dynamika wzrostu nieco spadła, sektor nadal rozwijał się w szybkim tempie, osiągając rekordowe poziomy mocy zainstalowanej i liczby instalacji. Największe wzrosty miały miejsce w okresie poprzedzającym wprowadzenie rozliczeń w systemie net-billing. Był to okres największego zainteresowania montażem instalacji fotowoltaicznych, który zaburzył dynamikę przyrostu mikroinstalacji w 2022 roku. Na silny wzrost liczby mikroinstalacji wpłynął także wzrost rynkowej ceny energii miesięcznej w tym roku. Po wprowadzeniu systemu rozliczeń net-billing tempo wzrostu liczby mikroinstalacji ustabilizowało się.

W opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska wprowadzenie nowych form prosumentów, takich jak prosument zbiorowy i prosument lokatorski, a także rozwijanie oferty programów wsparcia, innowacje technologiczne oraz projektowane zmiany w regulacjach prawnych zapewnią dalszy stabilny rozwój rynku energetyki prosumenckiej w Polsce.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/